

Hanne Riddersborg
Undervisningsministeriet
Den internationale Enhed
Vester Voldgade 123
København K

Bruxelles, 1. marts 2007

Vedr. Høring om Europa-Kommissionens arbejdsdokument om det europæiske meritssystem for erhvervsuddannelse - ECVET

Kommissionen har ultimo 2006 iværksat en høringsproces af samtlige medlemsstater, europæiske organisationer og andre interessenter om etablering af et europæisk meritssystem for erhvervsuddannelse – European Credit System for Vocational Education and Training (ECVET). På denne baggrund har Undervisningsministeriet iværksat en høringsproces i Danmark. Senest den 31. marts fremsender undervisningsministeren resultatet af den nationale høring til Europa-Kommissionen.

Hensigten med forslaget til ECVET er at etablere et system til overførsel, akkumulering og anerkendelse af læringsresultater for erhvervsuddannelse i Europa.

DLI kan tilslutte sig det overordnede mål med ECVET, som er at skabe et værktøj, der styrker mulighederne for gensidig anerkendelse og formidling af uddannelser for hermed bl.a. at fremme uddannelsessøgendes og arbejdssøgendes mobilitet EU-medlemslandene imellem. Ligeledes kan DLI tilslutte sig formålet med at skabe mulighed for anerkendelse af kvalifikationer og kompetencer erhvervet gennem arbejdslivserfaring.

Arbejdsdokumentet beskriver imidlertid en række andre formål herunder, at skabe gensidig tillid til uddannelserne, at skabe større gennemsigtighed for de uddannelsessøgende, at skabe et kvalitetssikringssystem og endelig at skabe større mobilitet mellem forskellige uddannelser, således at erhvervsuddannelser fx er adgangsgivende til KVU eller MVU. DLI finder, at forslagets største svaghed formentlig er, at man vil alt for meget på én gang. Det vil derfor være anbefalelsesværdigt, at arbejdet i en første fase koncentrerer om hovedformålet: At skabe et værktøj, så enkelt og gennemskueligt, at det bliver praktisk anvendeligt for de primære brugere: de uddannelsessøgende, uddannelsesinstitutionerne og arbejdsgiverne – i relation til ønsket om større mobilitet.

Boulevard du Roi Albert II,
5, 9ème étage
B-1210 Bruxelles

Tél +32 2 224 06 70
Fax +32 2 224 06 71

dli@dlint.org
www.dlint.org

DLI repræsenterer:

- BUPL
- Danmarks Lærerforening
- Dansk Magisterforening
- Dansk Teknisk Lærerforbund
- Danske Produktionshøjskoler Lærerforening
- Frie Skolers Lærerforening
- Gymnasieskolernes Lærerforening
- Handelsskolernes Lærerforening
- Københavns Lærerforening
- Landsforbundet af Voksen og Ungdomsundervisere
- Socialpædagogernes Landsforbund

Samtidig bør det meget nøje overvejes, om formålet med ECVET opfyldes af det allerede eksisterende værktøj EUROPASS. I så fald vil indførelsen af ECVET blot skabe forvirring. Igen må det være de primære brugere, der afgør behovet. Herunder må uddannelsesstederne rådspørges om fordelene ved anvendelse af ECVET set i forhold til en øget arbejdsbyrde. De danske lærerforeninger for de erhvervsrettede uddannelser er bekymrede for, at skolernes administrative forpligtelser øges, hvis Kommissionens forslag skal gennemføres. En gennemførelse af ECVET vil givet være tidskrævende, og det vil alt andet lige betyde, at lærerne skal bruge mere tid på ikke undervisningsrelaterede opgaver. Indirekte kan det føre til risiko for øget frafald, især blandt de svageste elever. Fordele og ulemper bør derfor vejes op mod hinanden.

Kommissionen understreger i sit forslag, at ECVET bygger på samme hovedprincip som EQF, dvs. på princippet om udelukkende at vurdere et uddannelsesforløb på slutkompetence. DLI har tidligere i høringssvaret vedr. EQF stillet sig kritisk overfor denne tilgang. Synspunktet er, at sammen med slutresultatet bør indhold, struktur og varighed indgå i bedømmelsen af et uddannelsesforløb. Imidlertid indeholder *beskrivelsen* af ECVET elementer som ”længde og arbejdspress”. Hvis det betyder, at Kommissionen med ECVET har besluttet at fravige sit eget hovedprincip, kan DLI kun tilslutte sig. Netop inden for fx håndværksfagene vil spørgsmålet være: ”Hvad har du lært – evt. hvor og hvordan – og kan du bruge det/hvad *kan* du”. Samspelet mellem teori og praksis – og hermed indholdet i uddannelsesforløbet er afgørende for uddannelsernes kvalitet. Det danske vekseluddannelsessystem er unikt og anerkendt i Europa. Indførelsen af ECVET må ikke medføre en forringelse af vekseluddannelsessystemet.

I denne sammenhæng anbefaler DLI, at anvendelsen af ”enheder og point”, som ”akkumuleres” til en ”hel” uddannelse genovervejes. Risikoen er, at metoden vil resultere i en opsplitning og individualisering af erhvervsuddannelserne. Krav om individuelle veje gennem uddannelsessystemet gør det vanskeligt at integrere fag og gøre uddannelsen helhedsorienteret. Muligheden for progression – dvs. stigende krav og sværhedsgrad – forringes meget væsentligt ved et modul-opplittet uddannelsesforløb. Ud fra et pædagogisk perspektiv er muligheden for fagintegreret undervisning bedre, jo større helheder undervisningen bliver udbudt i. Erhvervsuddannelserne er i høj grad ungdomsuddannelser, der skal give den enkelte unge brede, grundlæggende kompetencer og sammenhængende kvalifikationer. De unges erhvervs muligheder vil på relativt kort sigt blive forringede, hvis de uddannes for individuelt og snævert med det formål at opfylde enkelt-branchers og -virksomheders umiddelbare behov.

Kommissionen foreslår, at to ”kompetente organer” skal have ansvaret for vurdering og anerkendelse af de enkelte uddannelsesenheders slutkompetence. Der er behov for en præcision af, hvorledes disse organer udpeges og

på hvilket grundlag. Afklaringen er bl.a. nødvendig for at opnå formålet om at skabe gensidig tillid.

Kommissionen understreger i sit arbejdsdokument, at deltagelse i samarbejdet skal være frivilligt. DLI anbefaler, at relationerne til EQF og ikke mindst til kommende nationale kvalifikationsrammer afklares. Det er fx bestemt ikke hensigtsmæssigt, at der opereres med forskellige pointsystemer, som ikke er indbyrdes "oversættelige". Det vil være væsentligt lettere for uddannelsesinstitutionerne at beslutte sig for deltagelse i arbejdet, når bl.a. dette spørgsmål er afklaret. ECVET vil sandsynligvis være lettere at indføre i nogle sektorer end i andre. DLI anbefaler derfor, at systemet indledningsvis indføres og afprøves på sektoral basis.

Et af Kommissionens hovedargumenter er den vedholdende mangel på gensidig tillid til kvaliteten i uddannelserne – ikke mindst landene imellem. DLI vil i denne sammenhæng understrege, at det er af afgørende betydning, at stakeholders på alle niveauer inddrages i arbejdet.

Afslutningsvis vil DLI understrege, at vi anser det for meget vigtigt, at mulighederne for merit og anerkendelse af uddannelser som adgangsgivende til videre uddannelsesforløb forbedres. "Glaslofter" og "dead ends" bør ikke hindre den enkelte i livslang kompetenceudvikling i et moderne uddannelsessystem. Men for det første forekommer ECVET ikke som det rette værktøj til at løse den opgave, for det andet er det DLI's opfattelse, at flere forskellige – konkurrerende – systemer vil stille sig hindrende i vejen for en større fleksibilitet i uddannelsessystemerne. Målet er på længere sigt et fælles europæisk system for meritoverførsel for alle uddannelser – erhvervsuddannelser, arbejdsmarkedsuddannelser, kortere videregående uddannelser, mellemlange videregående uddannelser og længere videregående uddannelser, men opgaven er overordentlig krævende. Budskabet må derfor i forhold til ECVET være det samme som til EQF – sæt ambitionsniveauet ned, hold fokus på ét eller to områder. De, der skal lave arbejdet taber pusten, hvis de skal løse alt for mange problemer på én gang.

Med venlig hilsen



Birgitte Birkvad